

ELEKTROLOKOMOTĪVES VADĪTĀJA (MAŠĪNISTA) PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Elektrolokomotīves vadītājs (mašīnists)	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL), (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI)).
2. Profesijas nosaukums	
Elektrolokomotīves vadītājs (mašīnists) ir specializācija profesijai: Lokomotīvu saimniecības tehniķis , 3. PKP atbilst 4. LKI. Uz elektrolokomotīves vadītāja (mašīnista) profesiju attiecināmi lokomotīvu saimniecības tehniķa profesijas pienākumi un uzdevumi, kā arī veicami papildu pienākumi: 1. Elektrolokomotīves sagatavošana darbam. 2. Elektrolokomotīvu ekspluatācija.	

**3. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes un attieksmes,
zināšanas un PROFESIONĀLĀS kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
3.1.	Pieņemt elektrolokomotīvi.	<p>Pārbaudīt elektrolokomotīvi saskaņā ar lokomotīvju brigāžu amata instrukcijā noteikto kārtību.</p> <p>Pārbaudīt elektrolokomotīvi saskaņā ar elektrolokomotīvju ekspluatācijas noteikumiem.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrolokomotīvju tipi un veidi, to uzbūve un darbības principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Lokomotīvju brigāžu amata instrukcija. Elektrolokomotīvju ekspluatācijas noteikumi.</p>	<p>Spēja atbildīgi pieņemt elektrolokomotīvi darbam atbilstoši elektrolokomotīvju tipam, normatīvajiem aktiem un tehniskās dokumentācijas prasībām.</p> <p align="right">4. LKI</p>
3.2.	Izpildīt elektrolokomotīves tehnisko apkopi.	<p>Veikt noteiktos tehniskās apkopes darbus, pieņemot elektrolokomotīvi.</p> <p>Veikt noteiktos tehniskās apkopes darbus brauciena laikā.</p> <p>Veikt noteiktos tehniskās apkopes darbus, nododot elektrolokomotīvi.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīvju tehniskās apkopes kārtība.</p>	<p>Spēja atbildīgi veikt tehnisko apkopi elektrolokomotīvei atbilstoši tehniskajā dokumentācijā noteiktajai kārtībai.</p> <p align="right">4. LKI</p>
3.3.	Aizpildīt elektrolokomotīves tehnisko dokumentāciju.	<p>Aizpildīt elektrolokomotīves tehnisko dokumentāciju, ievērojot iekšējo normatīvo aktu noteikto kārtību.</p> <p>Iepazīties ar ierakstiem elektrolokomotīvju tehniskā stāvokļa žurnālā.</p> <p>Veikt ierakstus elektrolokomotīvju tehniskā stāvokļa žurnālā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Iekšējie normatīvie akti elektrolokomotīves tehniskās dokumentācijas aizpildīšanai.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīves tehniskās dokumentācijas veidi.</p>	<p>Spēja aizpildīt elektrolokomotīves tehnisko dokumentāciju, ievērojot iekšējo normatīvo aktu noteikto kārtību.</p> <p align="right">4. LKI</p>
3.4.	Pārbaudīt elektrolokomotīves bremžu sistēmu un	Veikt elektrolokomotīves bremžu sistēmas darbības pārbaudi.	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrolokomotīves bremzēšanas līdzekļi.</p>	<p>Spēja atbildīgi pārbaudīt elektrolokomotīvju bremžu sistēmu un bremzēšanas līdzekļus, atbilstoši</p> <p align="right">4. LKI</p>

	bremzēšanas līdzekļus.	Veikt elektrolokomotīves bremzēšanas līdzekļu vizuālo apskati.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīvju bremžu sistēmu uzbūve un to darbība. Elektrolokomotīvju bremžu sistēmas pārbaudes kārtība.	tehniskās dokumentācijas prasībām.	
3.5.	Pārbaudīt vilcienu kustības drošības ierīces un radiosakarus.	Pārbaudīt elektrolokomotīves automātiskās lokomotīvju signalizācijas un modrības kontroles ierīču darbību. Pārbaudīt elektrolokomotīves radiosakaru darbību.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Automātiskās lokomotīvju signalizācijas un modrības kontroles ierīču uzbūve. <u>Lietošanas līmenī:</u> Automātiskās lokomotīvju signalizācijas, modrības kontroles ierīču un radiosakaru ekspluatācija.	Spēja atbildīgi pārbaudīt vilcienu kustības drošības ierīču un radiosakaru darbību atbilstoši normatīvajiem aktiem un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
3.6.	Ekipēt elektrolokomotīvi.	Pārbaudīt smērvielu, dzesēšanas šķidrumu, smilšu, ūdens līmeni vai daudzumu. Papildināt elektrolokomotīvi ar smērvielām, dzesēšanas šķidrumu, smiltīm un ūdeni. Ekipēt elektrolokomotīvi saskaņā ar ekspluatācijas noteikumos noteiktajām prasībām. Pārbaudīt instrumentu, inventāra esamību un stāvokli.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ekipēšanas materiālu veidi un to īpašības. Elektrolokomotīves smērvielas, dzesēšanas šķidrumu, smilšu un ūdens sistēmas. <u>Izpratnes līmenī:</u> Instrumentu un inventāru veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīves tehniskās ekspluatācijas normas.	Spēja tehniski pareizi ekipēt elektrolokomotīvi atbilstoši elektrolokomotīvju tipam, tehniskās ekspluatācijas normām un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
3.7.	Vadīt vilcienu atbilstoši vilcienu kustības grafikam.	Lietot vilcienu vadīšanas režīmus atkarībā no vilciena veida, tā svara, garuma un noteiktā kustības ātruma. Ievērot vilcienu kustības sarakstu. Nodrošināt satiksmes drošību, vadot vilcienu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sliežu ceļu profils. <u>Izpratnes līmenī:</u> Signāli, signālzīmes un to izvietojums. Staciju tehniskās rīcības akti. <u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīves ekspluatācijas noteikumi.	Spēja atbildīgi vadīt vilcienu atkarībā no tā veida, ievērojot vilcienu kustības sarakstu un nodrošinot satiksmes drošību.	4. LKI

			Vilciena vadīšanas pamatprincipi.		
3.8.	Kontrolēt elektrolokomotīves vilces elektrodzinēju, strāvas noņēmēju, palīgiekārtu, elektrisko iekārtu, mezglu, agregātu un ritošās daļas darbību.	<p>Sekot elektrolokomotīves iekārtu un palīgiekārtu darbībai.</p> <p>Atpazīt elektrolokomotīves iekārtu, strāvas noņēmēju, palīgiekārtu, ekipāžas daļas darbības traucējumus vai bojājumus.</p> <p>Izvērtēt situāciju elektrolokomotīvju traucējumu vai bojājumu gadījumos.</p> <p>Pieņemt lēmumu par turpmāko rīcību elektrolokomotīves darbības traucējumu vai bojājumu gadījumos.</p> <p>Novērst atklātos elektrolokomotīves darbības traucējumus vai bojājumus atbilstoši kompetencei.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Elektrotehnikas pamati.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Elektrolokomotīvju ekipāžas daļas uzbūve. Elektrolokomotīvju elektriskās iekārtas un mašīnas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Elektrolokomotīvju ekspluatācijas noteikumi.</p>	Spēja atbildīgi sekot elektrolokomotīves darbībai, atpazīt bojājumus un darbības traucējumus, pieņemt lēmumu par tālāku rīcību.	4. LKI
3.9.	Veikt pasākumus nestandarta situācijas izcelšanās gadījumā vilciena gaitā.	<p>Ziņot par nestandarta situāciju atbilstoši noteiktajai kārtībai.</p> <p>Norobežot vilcienu.</p> <p>Nostiprināt vilcienu.</p> <p>Atpazīt nestandarta situācijas rašanās iemeslu.</p> <p>Novērst nestandarta situācijas rašanās iemeslus atbilstoši kompetencei.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Ritošā sastāva tipi un uzbūve. Kravu veidi un to raksturojums.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Paziņošanas kārtība par nestandarta situācijas rašanos. Signālpiederumu veidi. Signālpiederumu izmantošanas kārtība. Elektrolokomotīves norobežošanas un nostiprināšanas kārtība.</p>	Spēja atbildīgi un operatīvi veikt pasākumus nestandarta situācijas gadījumā.	4. LKI
3.10.	Veikt manevrus.	<p>Piekabināt elektrolokomotīvi pie ritošā sastāva vienības.</p> <p>Atkabināt elektrolokomotīvi no ritošā sastāva vienības.</p> <p>Pildīt manevru vadītāja norādījumus.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u> Ritošā sastāva bremžu sistēmu uzbūve un to darbība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Piekabināšanās un atkabināšanās kārtība. Manevru darba organizēšanas kārtība.</p>	Spēja atbildīgi veikt manevrus atbilstoši normatīvajiem aktiem un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI

3.11.	Nodot elektrolokomotīvi dīkstāvē.	Pārbaudīt elektrolokomotīvi saskaņā ar lokomotīvju brigāžu amata instrukcijā noteikto kārtību.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Elektrolokomotīves nostiprināšanas veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Lokomotīvju brigāžu amata instrukcija. Iekšējie normatīvie akti. Elektrolokomotīves nodošanas dīkstāvē kārtība.	Spēja atbildīgi nodot elektrolokomotīvi dīkstāvē atbilstoši elektrolokomotīvju tipam, normatīvajiem aktiem un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Pārbaudīt elektrolokomotīvi saskaņā ar elektrolokomotīvju ekspluatācijas noteikumos noteikto kārtību.			
		Ziņot par elektrolokomotīves tehnisko stāvokli noteiktajā kārtībā.			
		Nostiprināt elektrolokomotīvi.			

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jānis Eiduks – eksperts, LR Valsts Dzelzceļa tehniskā inspekcija, vecākais inspektors ritošā sastāva remonta un modernizācijas jautājumos; - Slavomirs Martinkins – eksperts, AS "Pasažieru vilciens", elektrovilciena mašīnists – instruktors; - Valentīns Betlers – eksperts, AS "Pasažieru vilciens", Tehniskās daļas vadītājs; - Kristīne Zembaha – eksperts, VAS "Latvijas dzelzceļš", Personāla atalgojuma un attīstības daļas vadītāja; - Ilona Grivane – eksperts, PIKC "Rīgas Valsts tehnikums", Dzelzceļa nodaļas vadītāja; - Vladimirs Novikovs – moderators, Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība, Darba aizsardzības struktūrvienības vadītājs; - Andris Bartkevičs – moderatora asistents, VAS "Latvijas dzelzceļš", Personāla attīstības un mācību daļas vadītājs.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Sergejs Lukins – Satiksmes ministrijas Tranzīta politikas departamenta vecākais referents; - Andris Bartkevičs – VAS "Latvijas Dzelzceļš" Personāla direkcijas Personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos; - Slavomirs Martinkins – AS "Pasažieru vilciens" elektrovilciena vadītājs-mašīnists; - Inguna Jurgelāne-Kaldava – Rīgas Tehniskā universitāte, Starptautisko ekonomisko sakaru, transporta ekonomikas un loģistikas katedras vadītāja vietniece,; - Linda Romele – Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības eksperte izglītības un nodarbinātības jautājumos; - Rīta Jaurēna – VISC, Profesionālās izglītības departaments, Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	20.11.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	12.12.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	Nav.